

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn. pta.	SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.	Fóra Palma. Dins Mallorca.	{ 3 mesos....	0'85
A domicili. Es trimestre.....	0'65 »		ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.		{ 1 any.....
Un any.....	2'50 »			Dins España..	{ 3 mesos....
Per dotzenes.....	0'45 »			{ 1 any.....	3'50
Núm. a atrassats des 2.ª tom...	0'06 »		A Ultramar y s' Estrangè..	{ 3 mesos....	1'50
Id. id. des 1.ª tom...	0'07 »			{ 1 any.....	5'00

MES SOBRE SA COMISSIÓ DE MONUMENTS.

—Voldríam sèbre qui es aquest *Mascarat* llengarut, que parlant de sa Comissió de Monuments, ha xarrat tant demunt L' IGNORANCIA.

—Es el mateix que segueix xarrant. Ja heu sabeu.

Malament, molt malament arretglàren axò, tant, que casi no pòt pús: amb perdó de ses superiors Corporacions qu' axí heu féren.

Quant sa reorganissació ó reforma de ses Comissions Provincials de Monuments Històrichs y Artístichs, segons Reglament de 24 Novembre de 1865, hey va havé una cèrta persona, ó per parlá milló un ignorant d' aquí, amich coral de qui era molt escoltat dins una de ses primeres Corporacions Acadèmiques d' España, y li escrigué: «Señors: axò que vostès vòlen, amb molt hòn propòsit; axò qu' han fèt creguent y pensant que seria molt hò, no podrà aná; ni en ròdes: axò tan hermós demunt es Reglament, no es práctic: »vostès, d' allá tot heu miran p' es mateix vidre, y s' empèñan à veureu y à volè que sia tot d' un mateix coló; no pòt essè: axò naix mòrt.» ¿Per qué? Perque s' infant havia menesté una bona dida lluchmajorenca, sana y macisa, fòrta, de molta y bona llet; y en lloch d' axò, li donàren per criarló, posá carn y creixensa, coranta sèt articles de Reglament, demunt deü ó dotze fuyes de papé resèch, y ja pòren estiragassá y xupá, ¡que n' hi treurán ben pòca de sustancia! sa pòbre criatureta aplegá una rànola qu' encara no la s' ha poguda desllepissá.

Axò no mos ha de sorprendre, perque d' allá ahont hauria de sortí acèrt, llum y doctrina y hòn ecsemple, amb perdó d' aquell centro de lletraferits, discrets y sabuts, devegades en surtan uns hòns buñòls; pròva de que també en saben fé, y de gròssos, per allò de «segons s' atlòt ses juguetes:» poguent en part aplicarhi lo d' aquell anglès, que quant tengué un assunto casi arretglat amb

tots uns seños Canònges, reunits en *cabildo*, li féren una pastarada; axò succehí à fóra Mallorca; y l' homo, «escaladat còm es gat del Pare Cañes,» s' aconsolava diguent: *Canonga, buena; pero... Cabilda, mala.*

Ydò, si duys mosca, ó sa curiositat vos pica, per sèbre còm un ignorant hauria arretglat axò, si no bé del tot, al manco no tant malament; es mateix que à n' es llèu tròba òssos, vos ho dirá, ¡ja 's de rahó! perque sempre s' hauria de fé axí, ferhi sèure el qui critica; ¡sabeu que n' hi farían quedá à molts de ben asseguts!

Es mal vé de molt enrera, de tan enfora, que no li podríam afiná es comensament, ni miranthó amb una trompa de mirá lluny, encara que tengués ella tota sola sa fórsa òptica de ses deü més gròsses qu' es sían fètes. Prenguemhó d' allá ahont poguem, per no embuyarmós tant; de fa una cinquentena d' anys no més, que casi heu tocám amb sa má; de mitjan sigle de ses llums, de sa il·lustració, de sa civilissació, del segon Renaixement, de tota aquesta partida de títols, dictats y demés llustre que mos donám cobrant (à mòdo de *pagarés*) els interessos per adelantat, sens esperá que els pròcsims sigles mos califican, que no sabèm còm en sortirèm: prenguemhó de per allá, de per quant encara tant y hò, notable, interessant y marvellós, hey havia: amb pòques paraules, d' abans d' havé marcat amb tantes destruccions, es pás magestuós y triunfal des nòu barbarisme.

Sa primera tercera part del resplendent y lluminós sigle XIX, còm pagats de nòltros mateixos, inflats y brevetjados, deym, *es nòstro*, fonch un d' els periodos de més desgraciát y afoilat gust que s' història de ses Arts belles registra: pitjó que sa decadència del sigle XVII, y qu' es casi rès des XVIII: perque durant aquests, en matèria del art, es fé qualque còsa encara que poch hò de hòndeveres; y dins lo dolent, y dins el caracte y estil poch escullit, hey havia una cèrta còsa, anèm à un dí, passadora: però durant els trenta ó coranta anys primés del present, no sòls no

es fé còsa que dás esperansa de millora, sinó que, lo poch que brillá, va essè còm espira de pedra foguera, apagantsè al ayre perque no trobá esca ahont prendre y fé foch: y no sòls succehí axò, sinó que durant aquests primés anys, y quant ja era hora de no fé pús desbarats, no sabent fé rès ni altra còsa, s' entretengueren à desfè y à destruhí. Axò es sa triste condició humana, axò es sa vida social: molts d' anys d' esfòrsos per enseñá, molta paciència per educá, y temps molt curt per ses més bárbares destruccions. Per fórsa: s' essència de la vida es el moviment, s' activitat; còsa à lo qu' axò li falta, no té, no pòt tení vida: sa societat viu, naturalment perque viuen tots el sers que còm à tal la constituheixen, y per viure han d' está en moviment y activitat, han de fé, ó han de desfè; una de dues: si saben fé, fán, si no saben fé, desfán; si saben edificá, edifican; y sinó, destruheixen: si son il·lustrats de fèt y de hòndeveres espresan amb les seues òbres son grau de verdadera il·lustració; però si son de matèria seuvatgina, envernissats d' intel·ligència pretensiosa, y de falsa civilissació, à les hores sí que les fan gròsses y farestes.

Per sembrá llavó de remey, quant comensàren à temersè d' aquesta necessitat, y de que neixia un esperit de Renaixement artístich, es govern hey ficás s' atenció, y se reorganisaren ses Acadèmies y Escòles provincials de Belles Arts. Pensant molt bé que la central y superió de Sant Fernando à Madrit, y ses pòques altres, no bastavan. Axò se encaminá amb molt hòn pensament à fé un planté d' artistes que tornásen axecá y sostení dignament sa bandera del art, des sentiment artístich, que tan amunt alsàrem ets espanyòls, y que tan mal de fé será sempre qu' amb axò altri mos guañy: es primé resultat el coneixèm, y ets estrangers no desconeixen. Ademés d' aquest planté s' en volgué fé un altre, de hòns dibuxants, per mèdi des dibuix d' aplicació à ses arts, y à ses industries, y oficis; y prenguent sa glòria que mos pertòca, dins aquest punt, España fonch de ses primeres nacions

que prengué devant, deixant enrera sa majó part de ses altres, però aquestes, còm se podria demostrá, ara han feta molta via, y nõltros hem quedat un poquet aturats, perque comensárem amb fúria de cavall siciliá, y perduda sa brivada, se fa poch camí: perqu' es pas reta val més prendre un bõn dembla, y tira, tira, no deixá de caminá; axí es fa via.

Ses Acadèmies y Escòles de Belles arts, son Corporacions encarregades del tan bõn resultat que donaren y donan à n' els artistes y menestrals, p' els seus arts y oficijs; còm es còsa pública y evident, quant se veu lo qu' es fá, y es compara en lo qu' es feya, pertocant à n' es dibuix y bõn gust; les quals molt més profit donarían si fossen degudament atesas y fomentades còm se deuria: perque la majó part des nõstros menestrals, que tant y tant bõ fan, son fiys directes d' aquestes escòles, d' aquesta general enseñansa, d' aquí ó d' un altre part; però, sa mateixa sia ahont sia.

Ses Comissions de Monuments Històrichs y Artístichs, son Corporacions encarregades de conservá y custodiá lo fèt dins el mateix ram del art y de s' Industria artística; es dí, sa séua essència té un fondo que per fòrsa les ha d' aplegá, les ha de tení estretes una amb s' altre: no son ni pòren essè estrañes, perque ses séues condicions son de identidat perfectíssima: pendre per causa y motiu de sa separació d' elles, sa petita distinció de forma, qu' à n' es pareixe les divideix, fonch una equivocació gravíssima, causa primordial des més gròs desbarat que n' quant à n' aquest punt se podria fé, còm heu pròva es resultat y consequència de lo que passa.

Quant precisament de fá uns quants anys se tracta, se trabaya y se dú à efècte s' unificació en tot, y per demunt tot se passa, y vulgues no vulgues se dú à cap; precisament ses còses, que còm aquesta amb més poch trabay podrian está unificades, creantse de nõu, se separen y se divideixen. Just à s' enrevés d' axí còm heu feren s' havia de fé, si volían ferhó bé. Mirau còm está, d' aquesta manera, y pensau còm estaria des mòdo que deym; no més pensanthi un poch veureu qu' estaria milló.

Axí s' havia de fé: aplegá amb ses Acadèmies de Belles arts, y Escòles de dibuix, ses Comissions de Monuments, a totes ses localidats ahont aquelles existían; y creantnè de nõves per tot allà ahont fòs necessari y convenient: y sòls allà ahont no fos possible, per condicions especials, allà, bé y conforme s' organisació de Comissions. Agafá es Reglament de ses Acadèmies, y reformarló... que ja es hora, segons es camvi de circumstancies y conforme es mudament del temps: uní à elles ses Comissions, amb sa forma que s' estimás deguda: y es personal escullit, ó près d' èntre ets Acadèmichs corresponents de les Reals

Belles Arts, y de l' Història; y que sa séua representació oficial fòs única, idèntica, barrant d' una plomada, no sa divisió ó dualitat d' acció, que no hey ha semblant còsa, sinó sa verdadera dualitat d' impotència qu' axí no ajuda à fé còsa de profit, còm se podria tal vegada fé més fàcilment anant à una, y pitjant amb doble fòrsa à sa mateixa palanca.

Y axí còm à ses Acadèmies de Belles Arts, se los ha restringit, estret y acurats facultats y atribucions, de primera molt ben dades, y llevades foren amb objècte de centralisá, s' havia també de fé just al contrari, donantlòs més facultats y més amples atribucions, perque sa roña y mala pèste des barbarisme torna prendre. Perque don fruyt s' acció d' enseñansa, vigilancia y autoritat, lluy de centralisarsè deu haversè d' escampá, ramificá, reforsá y ferse respectá: ferhó lo contrari, còm se fé, es feyna dolenta, y de resultat tan negatiu còm es que dona. Haventhi, si, còm ántes hey havia, el degut y ben entès, corresponent elevat centro superiò, tribunal artístich d' alsada, ahont podè recorre Corporacions y artistes: però, no axò d' are, perqu' es un sistema à n' es terreno práctic del tot esgarrát: per éll, rès se presenta allà, rès, à ses Acadèmies Provincials, ningú diu rès, ningú atura rès, tothòm fa lo que vòl; y els qui més havían de menesté está fermats curts, han romput es cabrestell y fan tala per tot allà ahont bastan.

Aplegades aquestes dues Corporacions no sòls podrian tení més fòrsa, sinó que ses Comissions de Monuments tendrian lloch ahont está, decent y decorós, sa part de presupuesto que necessitassen, al manco per sa séua deguda representació oficial; perque fondos y mèdis per lo que li correspondria fé, jaxò es llarga rondaya!

Per acábá, que no se vulga fé castells al ayre: quant se vòl qu' una còsa, sia tal còsa, es necessari ferley; si no ley fán, ja pòren prèma, no heu será may. Fòrses que no tiran d' un còll, no fan bõna fòrsa: bales que totes no feren à un mateix punt no òbrin bõna bretxa: per fé forat no ha d' essè mala pólvora y arena, còm sa que diuen que tenian es francesos dins es depòsits de *Vincennes* antes de comensá sa guèrra amb sos prusians, y armats de graneres feyan còm qui aná à Berlin... axò serveix tant còm fava-parada frèda, ó còm un Reglament molt ben escrit, y unes circulás de lo més ben posat, y rès pús; per fé forat y posarlhi remey, ha d' essè pólvora inglesa ben sèca, y ben lluenta y metálica, còm sa que sòlen ells emprá perque los surtin bé ets esclafits, y, ¡vaja si los hi surtin bé!... Suposat que fòrsa s' ha de fé per posá es molt de remey à lo poch que queda, y bretxa s' ha d' obrí à sa murada de toix de molts de fronts, si no s' hi pòsan bõns materials, y prest una bõna compostura, son ben per de-

més Reglaments, circulás, prevencions, y tota sa lletanía de pegats à un banch, perque duan tan pòca sustancia còm sa que trobaríam dins ets enfilays de butzes y bufetes penjades à sa butzería.

UN MASCARAT.

A MON ESTIMADA AMIGA

MAGDALENA MATEU.

¡Ay! Magdalena,
 Jò no estich bé;
 Mon front s' abraça,
 Febrós el sent.
 Mon còr suspira
 Sens parar gens;
 Riques viandes
 No'm fan talent.
 Triste y soleta
 Pas molt de temps;
 Mos amichs diuen
 Lo que tú tens
 Es un reumátich
 Intermitent.
 Altres: son nirvis,
 Diuen rebent;
 Y tots de metges
 Mé vòlen fé,
 Diguent: prèn píldores
Bristol, Brandket,
Zarzaparrilla,
Xaròp de Cien,
 Ó es vi de quina
 D' el Doctó Amer,
 Ó ses pastilles
 De *Pulmuoset*.
 ¡Prèn el *Pagliano!*
 Alabá el sent;
 Provel y bõna
 Estarás prest...
 Jò, Magdalena,
 Me rich bé d' ells
 Ningú endevina
 Mos sufriments.
 ¡Xaròp de rava!
 No'n tench mesté;
 Ni cap untura
 De cap ungüent.
 Purgues ni píldores
 Jò no'n prendré.
 Tampòch vuy bañs
 Tèbs ni calents...
 Sa medecina
 Més escl-elent
 Y que prest cura
 Mos patiments,
 Es s' ayre lliure
 D' un Cèl xalest;
 Trescar garrigues
 Bòschs y costers;
 Respirá aromes
 D' es pinotells.
 Lluy de ses mòdes
 Y cumpliments,
 Y en llòch de *trajes*
 De *fay chiné,*
 Amb *pufs y randes*
Quipurs ò crems,
 Du de llisteta
 Vestits llangers;
 Y unes sabates
 De bõn vadell;
 Y axí gojosa
 Passar el temps....

Ma bona amiga,
 Sabrás que prest
 Baix la muntanya;
 Jò partiré
 (Si Deu no muda
 Mos pensaments.)
 Gàitx sens mesura
 Mon còr ja sent
 Pensant qu' alegre
 Camps frescaré.
 Y en está enfòra
 D' aquí, sòls tench
 Mal d' añoransa
 D' un bé que deix.
 Y el còr... Mes, basta,
 No 'n parlèm més.

UNA SEUVATGINA.

XEREMIADES.

Hem vist el *Cançoneret de cobles antigues* à la Mare-de-Deu de Lluch que acaba de publicà Don Marian Aguiló, à major devoció d' els pelegrins; y recomanám aquest petit llibret à tothom, tant peregrins còm no, per sa forma antiga amb qu' está imprès y per ses imatges d' aquell temps que du reproduhides.

Aquest quadèrn es un' altre preciosidat còm el *Llibre de Cavalleria* d' En Ramon Llull, del qual ja 'n donàrem conta, també publicat per dit seño; y creym que lo escàs des séu valor que no es més que de tres reals, farà que ses moltes persones de gust y amants de ses còses antigues el voldrán tení.

Se ven à can Rotger, Cadena de Cort, núm. 11.

* *

Don Joseph Taronjí mos ha obsequiat amb un tom de ses sénes poesíes titulat *El trovadò mallorquí*. Li aghrim s' obseqüi y li suplicám mos deix publicá dins aquest setmanari algunes de ses precioses poesíes que dú, à fi y efecte de que sían conegudes p' els nòstros populars suscriptors.

* *

Don Federich Maspons, directó de telégrafos, mos fa à sèbre que s' estació d' Alayó desde el día de la Mare-de-Deu, está ubèrta à n' es servici públich. Sabèm que sa vila de Felanitx té ja apareyada sa casa p' es telégrafo que té concedit y que dit seño hey havia d' aná un día d' aquesta setmana per inaugurar ses òbres. Axò mos fa comprendre que prest mos farà sèbre que Felanitx disfruta d' igual benefici.

Li donám les gracies pe s' interès que demòstra en tot lo que sia pe sa província un vertadé progrés.

* *

Don Guillem C. Tinker, dentista, mos ha enviat un llibret relatiu à una nova

aplicació qu' ell ha inventada des *protocid d' azoe*, per treure es caixals sense doló. Mos demana que 'l lletgiguem y li diguem es nòstro parè. Encara qu' ignorants en la matèria cumplirèm els séus desitjos.

* *

Ara que s' Ajuntament ha prèss possessòri (digamhó axí) de tots es caserios y arravals de fòra-porta, y que los considera còm si fossen part de Ciutat en quant à n' els arbitris d' òbres nòves, fent demaná permís à qualsevòl tracti de construhí paret ó casa, maldement la construheixca dins terreno séu y lluny, ben lluny de camins vecinals ó carreteres, lo qual no deixa d' essè un' estralimitació de ses sénes facultats en es nòstro ignorant entendre; hò seria que, ja que còbra lo mateix que còbra d' els qui construheixen fatxades en camins vecinals, se cuydás d' arretglá es pís des camins carretés ó carrés nòus d' aquells barrios amb terrisco ó pedra picada al manco, construhint aceres y posanthí fanals, y serenos, y municipals, y urbanisant aquells barrios d' una vegada, perque sa justicia fos ben distribuïda per tothom, y no véssem dins aquelles vies fosca y bassiòts gròssos, enormes, plens de fanch pudent.

Hò seria també que llevás d' aquests camins una partida de llochs perillosos que no están segons ordenansa, y que tots es clòts de ses voreres quedassen tapats en sa nit. Que donás una uyada à n' es camí d' els Reys devant es molí gròs de Son Tugores à sa síquia de la Ciutat, ahont, en sa nit y de día, perillan es carros de caurerhí dedins, còm succehí no fa gayre estona amb un que duya dos passatgés, que per poch s' hi vèren víctimes; y un' altre uyada à n' es camí que va de sa carretera de Valldemosa à Son Sardina, qu' está ferit des mateix mal, y un altre à cent camins qu' hey ha p' el terme que may han vist un doblé de ses caixes de La Sala, y qu' arason recordats y registrats per cobranses y per rès pus.

* *

Vecins de per la Bona-nova mos han donat queixa de que molts de diumenges que diuen dues misses en aquella iglesia no 'n pòren aprofitá més qu' una perque 'l seño Custos té sa manía de no volè que tòquin més que sa séua.

Si heu fá per estalviá sa campana que no temi que quant estiga espeñada en farán una de nova, y sinó n' hi regalarrán un' altre que servirá p' ets estèrns.

* *

Lo de s' empresa des Teatro es sortit axí còm sospitavam y diguerem dissapte passat.

Segons hem sentit à dí, pareix qu' es qui havia pujat sa dita y quedá per arrendatari, ara li fa barres, no en vol

pús, s' afluxa des gasto fèt per no perdrerhí més, y deixa, còm se sòl dí, sa clau à n' es pañy.

Si aquesta surt vèra, ¡ja heu serà estada bona!!

¿*Quid faciendum... mi general?* còm deya aquell.

Si à n' es plá y condicions de subasta no estava espressat, (còsa que no es sòl fé may) que, cas de retre es primé, quedaría la còsa à favò d' el que seguía, no hey haurá altra remey que tornarhó à subastá, posanthí es necessari auguent de reblaní. ¡Mala compostura té aquest assunto!

Ventura qu' es temps no está tan adelantat que sia hora de comensá ses funcions, y llavò que, per ferhó malament y de qualsevòl manera, sempre s' hi es à temps.

¡Si es ròsa florirá, y si som vius heu veurèm!

Ara se motetja si la còsa seguirá. En tornarèm parlá à son temps.

* *

A sa pòrta d' una casa d' una vila gran vèrem s' altre día un papé aferrat, que deya:

«PARAL GUILAR

se lloga aquesta cassajuntament ensort per 60 liures cadañi ultim preu 52 liures. lamo es en pancheta.»

¡Y després hey haurá males llengos que digan qu' ets homos d' aquella vila no nasqueren dins sa literatura!

Y qu' hey morirán.

* *

Hem rebut s' escrit siguent, y queda ubèrta sa suscripció à s' Administració d' aquest periòdich.

Señor Director de L' IGNORANCIA:

Molt seño meu: Li envihí sa present carta y (després de corretejada) desitjaría que 'l insertás.

Diumenge día 19 del present Agost, s' ha de celebrá à s' Arraval de Santa Catalina, sa festa que cad' any se fá à n' el gloriós Sant Matgí, patrò de s' Arraval. Aquesta festa es una de ses més anomenades que se fan. *Por supuesto*, hey haurá corregudes, cadafals, balls de xeremíes, tal vòlta teresetes (d' aquelles un poquet inmorals) es corresponent hòu, y *estufat*, y ses célebres *berbaes*, y tota casta d' altres herbes. Sa festa promèt essè animada.

¡Quina llástima que l' Iglesia, à pesar des hòu desitx des pòble, des Vicari, y de ses obreres, que fan tot lo que pòden, no puga fé via! De segú, que quant estará acabada, serà molt anomenada, pues s' hi venèran imatges molt respectades, y de gran mèrit; per cexemple, La Mare-de-Deu del Miracle, vulgo des Portal. Aquesta Mare-de-Deu féu un miracle molt gran, però poch conegut, amb sos genovesos, que tal vòlta vostès n' haurán sentit parlá; després el Sant-Christo d' els Navegants, imatge molt preciosa; una Mare-de-Deu dels Desamparats, ó dels Hòrfens; y un' altre Mare-de-Deu que s' ha de benehí prònte, que representa la Vèrge del Carme, la qual imatge es una de ses més hermoses de Mallorca; en fin, figures totes de molta veneració.

Lo que desitjaría aquest pòble de Santa Catalina, es que L' IGNORANCIA obrís una subscripció per ses òbres d'aquella Iglesia, y esperan que totes ses persones cathòliques donarán de bon cò qualque còsa.

Desitjaría, señó Directó, heu insertás perque aquest Arraval heu ha de menesté, y li assegur que tota Santa Catalina ley agrahirá; y vostè esper dispensará de sa molèstia que li ha causada son servidor Q. B. S. S. M.

G. R.

**

Hem rebut el sigüent escrit qu'insertám per complaure son autor y perque s'aním a ferné de millós.

ES CARRO TRIUNFAL DE LA BEATA.

Gloses compostes p' el Sen Vi Dijunal d' Alaró. (*)

Costum es de tradició
Es carro de la Beata;
Còm es posá se sabata
Un nin p' els Reys al balcò.

Per axò l' han censurat
Gent de mófa y no de estòfa,
Que no sab fé ni una estròfa
Neta de gròs desbarat.

Y sense pensá qu' es còsa
Féta des nostros passats,
Amb mil y un desbarats
Han pintat lo que no 's gòsa.

Han volgut dí, criticons,
Qu' es un fét que no reviva,
Que no es còsa *progresiva*
En sigle d' els gatons. (**)

¿Y ara, ignorants, no veys
Que la Beata vos mira?
¿Y ara no veys còm se gira
Per implorá cent remeys?

¡Ay, de Deu, desgraciats!
¡Dignes sou de compati!
¡Anauvosnè prest de aquí...
No diguen pús desbarats.

No toqueu ¡per pietat!
Na *Tomás* miraculosa;
No toqueu sa nina hermosa
Glòria de aquesta ciutat.

Si axí no heu feys, cridará
Mallorca, nòble venjansa;
Y sempre y à tota ultransa
La Beata triunfará.

UN NEXANTÍ.

COVERBOS.

En certa ocasió vaitx sentí sa sigüent conversa d' una persona de rango.

—Bòn dia tenga, Dona Adriana.

—Bòn dia, Sinforosa; ¿que fas? ¿que estás bona?

(*) Sa devoció à la Beata Catalina Tomás l' ha inspirat à fé axò. No censurám sa mala calitat d'aquest trabay, y si aplaudim sa bona idèa.

(**) Axò va per aquells que cridan fórt per fé creure que tenen rahó.

—Sí, señora; ¿y que no sab que m' he casada?

—No; ¿y amb aquí?

—Amb so manxayna del Hospital; però ara li han de dona un altre empleo.

—¿Y perqu' has volgut un homo qu' es tan lleitx?

—¡Ay, Dona Adriana! ningú sap es mal de s' òlla més que sa cuyera. M' he casada perqu' una dòna fadrina sempre es fadrina; y, vostè ja m' entén; y ara casada puch parlá fórt.

**

Un sollerich robá una carretada de blat; l' amo ley atrapá y el dugué a n' es Jutjat.

Antes d' entrá, es sollerich va dí à l' amo:

—Me volem deixá sa capa que vaitx massa malament.

L' amo tot confiat ley deixá; entráren y se presentáren devant es Jutge.

—Li fas à sèbre qu' aquest homo m' ha robat una carretada de blat; ara vostè li aplich es castich que vulgui.

—No l' cregui de rès qu' es un embustero, (digué es sollerich tot rebent,) ha de veure si heu es, qu' es capás de dí qu' aquesta capa es séua.

—Si qu' heu es.

Y se mogué tal bogiòt entre els dos de si heu era ó si no heu era, qu' es Jutge tot enfadat los enjagá; quedantsè l' amo cul batut y cara alegre, y es sollerich ben content amb sa capa y sa carretada de blat.

**

Un señó trobá un nin que plorava, y li demaná que tenia.

—He perdut dos cèntims.

Los hi doná, y es nin se posá à plorá més fórt.

—¿Y are que tens?

—Si no hagués perdut es dos cèntims, (li contestá,) are en tendria quatre.

¡Ay, ydò! ¡aquest heu entenía!

Tenda d' articles d' escritori y dibuix

D' ELS

HEREUS DE DON GABRIEL ROTGER,

CADENA DE CORT, 11, PALMA.

En TINTÉS, ARENÉS y ESCRIVANÍES

se trobarán ses classes sigüents:

TINTÉS de vidre, crestay, porcelana, fusta, llaua, níquel, etc., etc., n' hi ha hòns per oficines y escritòris particulás; altres apropiats per señoretas; y altres hòns per aná de viatge.

ARENÉS de vidre, crestay, porcelana, fusta y metal; alguns d' ells forman jòch amb un tinté.

ESCRIVANÍES ò sia tinté y arené amb una pessa, n' hi ha de fusta, llaua, ferro, crestay y bronso; econòmiques y de lujo; amb ses derrereres n' hi ha de molt capritxoses representant cavalls, ninets y altres alegòries. Se conta amb un sartit de més de trenta dibuixos.

Prèus econòmichs.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Sant Lloréns flgues à quèrns.*
SEMBLANSES.—1. *En que ténen patrons.*
2. *En qu' hey ha Deyá.*
3. *En que te pinta.*
4. *En qu' es Sabatè.*

XARADA.....*Ga-bi.*
PREGUNTE.....*Ets avaros.*
CAVILACIÓ.....*Massanet.*
FUGA.....*Hòstes cengueren y de casa mos tregueren.*
ENDEVINAYA.—*Sa móda.*

GEROGLIFICH.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un forn à una imprenta?
2. ¿Y un ventay à n' es mes d' Octubre?
3. ¿Y qualque dit de señora à Saturno?
4. ¿Y ses cynes de fusté à n' es llinatges?

XARADA.

En s' hivèrn demunt es llit
Sempre tENCH *prima y segona*;
Qui fa *prima y tercera*
Se cansa una bÒna estona;
Segona y tèrcia n' hi ha
Pe sa vorera de má;
Es *tot* es un animal
Intelligent sens igual.

PREGUNTES.

1. ¿Quin es es *do* més hermós?—2. ¿Y es *re* més jugadó?—3. ¿Y es *mi* més alegre?—4. ¿Y es *fa* més gustós?—5. ¿Y es *sol* més guerrero?—6. ¿Y es *la* més lujós?—7. ¿Y es *si* més còmmodo?

BIEL.

CAVILACIÓ.

ROTERS

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.

FUGA DE CONSONANTS.

e. a. u. e. . o. . e. u. . u. a. . o. e. i. . a. o. e. i. . i

ENDEVINAYA.

No duch cabeyns ni perruca
Però aximateix som cap,
Estich ben apròp de s' aygo
Y de llinatge som blanch.
Si axí y tot no heu endevines
No ets gens bò per acertá.

***

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

18 AGOST DE 1883.

Estampa d' En Pere J. Gelabert.